

2022

Jaarstukken

Stark en Fit

Jaarstukken 2022

J. Westendorp

voorzitter

M. Turksma

secretaris

Handtekening

Handtekening

24 maart 2023

Dieselstraat 3
7903 AR Hoogeveen
Postbus 740
7900 AS Hoogeveen

Samenvatting

Het exploitatieresultaat van Stark over 2022 is positiever dan begroot. Het resultaat is nihil. Dit is € 33.000 beter dan begroot. Dit is inclusief de ontvangen gemeentelijke bijdrage van € 1.008.000. De gemeentelijke bijdrage is € 992.000 lager uitgevallen ten opzichte van de begroting.

Stark, Fit in bedrijf. Dat zijn we, want financieel staan we er goed voor. Maar ook ten aanzien van de ontwikkel-opdracht kunnen we stellen dat Stark actief en vitaal is. In 2022 maakten we voor een grote groep medewerkers en bedrijven, in gezamenlijkheid met gemeenten en opleidingsinstanties, het verschil in (arbeids)ontwikkeling.

We kijken naar de talenten van medewerkers en gaan altijd op zoek naar werk waar een medewerker van gaat stralen. Op die manier maken we de verbinding met werkgevers in de reguliere arbeidsmarkt en maakt Stark ook bedrijven sterker.

In 2022 organiseerden we een wensenactie met daaraan gekoppelde snuffelstages: het bleek heel waardevol om te luisteren naar de dromen van medewerkers en tegelijkertijd werkgevers uit te dagen eens anders te kijken naar hun werkaanbod en hoe ze Starkers kunnen inzetten in hun bedrijf.

De ondersteuningsbehoefte van Starkers is heel divers. Wij spelen daarop in met een heel aantal verschillende soorten werkzaamheden, detacheringen en trajecten, zodat we veel deelnemers kunnen begeleiden. De inhoud verschilt naar gelang hetgeen nodig is voor de deelnemer, maar in alle gevallen in is het doel duurzame (arbeids)participatie.

Uiteraard gaven we ook in 2022 de nodige cursussen in het kader van ontwikkeling. Onder andere de standaard VCA- en bosmaaiercursussen, die van toepassing zijn op het groenonderhoud en natuurlijk de sociale vaardigheids- en weerbaarheidstrainingen die voor de doelgroep zeer van belang zijn. Afgelopen jaar werd onze kennis en expertise ook gedeeld door middel van een zogeheten op maat training met een train-de-trainer-module voor een collega-leerwerkbedrijf.

Stark vindt dat iedereen, om zoveel mogelijk zelfstandig 'mee te kunnen doen' in de maatschappij van de toekomst, enigszins digitaal vaardig zou moeten zijn. Via SBCM, het kenniscentrum sociale werkgelegenheid, konden wij trainingen digitale vaardigheid aanbieden. Het project heet Future Fit en past goed bij onze visie. Medewerkers krijgen via deze training een mooie basis computervaardigheden mee en het traject werd afgesloten met een Klik&Tik certificaat.

Een belangrijke taak voor Stark als werkgever is vitaliteit en duurzame inzetbaarheid vergroten. Stark&Fit is in 2022 ontwikkeld om hieraan een bijdrage te leveren. Het betreft een jaarrond programma met laagdrempelige workshops en clinics om gezonder en bewuster te leven. Ook is er de inzet van een diëtist, chiropractor en wekelijkse meditatiesessie. Stark&Fit brengt medewerkers letterlijk in beweging.

Naar aanleiding van de stijgende kosten voor levensonderhoud en een aanzienlijk deel van ons personeelsbestand dat leeft van een minimum inkomen hebben wij in 2022 armoedebestrijdingsprojecten opgezet. Het mooiste voorbeeld hiervan is de pop-up-kapsalon: medewerkers laten hun haren wassen en knippen, besparen hiermee op een kappersbezoek, mogen zichzelf even laten verwennen. In de kapsalon krijgen studenten van het Alfa-college bovendien de kans zich te ontwikkelen in hun toekomstige vak.

Inhoud

Samenvatting.....	2
Voorwoord.....	4
Over Stark.....	5
Bestuur Gemeenschappelijke Regeling.....	6
Organisatieschema.....	6
Meer informatie over Stark.....	6
Sociaal jaarverslag.....	7
Instroom, mobiliteit en plaatsing.....	7
Bedrijfsvoering.....	9
Detacheringen.....	9
Trajecten.....	9
Talent in beeld.....	10
Sociale vaardigheden, weerbaarheidstraining en train de trainer.....	10
BOR Midden-Drenthe.....	10
Vitaliteitsprogramma Stark&Fit.....	11
Future Fit.....	11
Armoedebestrijding.....	11
Staat je STARK, Staat je GOED!.....	12
Corona.....	12
Ziekteverzuim en inzetbaarheid.....	12
Ondernemingsraad.....	13
Vertrouwenspersonen.....	13
Nettoresultaat.....	14
Algemeen.....	14
Omzet per gemeente.....	15
Gemeentelijke bijdrage.....	16
Paragrafen.....	17
Weerstandvermogen en risicobeheersing.....	17
Onderhoud kapitaalgoederen.....	19
Financiering.....	19
Wet open overheid.....	21
Verbonden partijen.....	21
Jaarrekening.....	22
Balans.....	22
Overzicht van Baten en Lasten.....	23
Waarderingsgrondslagen.....	24
Toelichting op de Balans.....	26
Toelichting overzicht van Baten & Lasten.....	34
Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT).....	39
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid.....	40
Bijlage: verdeling taakvelden.....	42
Resultaatbestemming en vaststelling.....	43
Controleverklaring.....	44

Voorwoord

In 2022, na twee jaren van pandemie, was het extra noodzakelijk veel aandacht te besteden aan welzijn en welbevinden van medewerkers. We startten het eigen vitaliteitsprogramma Stark&Fit, waarmee we medewerkers letterlijk en figuurlijk in beweging brachten. Want wie lekker in zijn vel zit, haalt meer uit het (werkende) leven. We lieten medewerkers op een laagdrempelige manier kennis maken met gezond eten en bewegen; de creativiteit werd aangesproken en daarnaast waren een introductie mindfulness en meditatie onderdeel van het programma. Voor elk wat wils en voor ieder een portie extra vitaliteit: zo zorgen we voor actie en verbinding. Stark &Fit daagt medewerkers op een ludieke manier uit het beste uit zichzelf te halen en daarmee werkfit te blijven of worden.

Fit in bedrijf, dat zijn we. Want ook onze financiële situatie laat zien dat we een stootje kunnen hebben. We blijven zoeken naar kansen om Starkers en samenwerkingspartners sterker te maken, op alle fronten. We werken samen met gemeenten, bedrijfsleven en opleiders in de regio. We hebben de expertise in huis om het verschil te maken in (arbeids)ontwikkeling en doen dat met heel veel plezier.

In dit jaarverslag vertellen we je graag hoe we in 2022 actief en bewust aan de slag waren en fit bleven.

Over Stark

Als modern ontwikkelbedrijf verbindt Stark talenten aan (personeels)vraagstukken in de regio.

Onze visie is dat wij iedereen in onze regio sterker kunnen maken door de juiste match te vinden. We motiveren medewerkers nieuwe dingen te doen en hun talenten te ontdekken, we gaan op zoek naar waar iemand van gaat stralen. Aan werkgeverszijde dagen we uit om eens anders naar werk te kijken en kansen te bieden. Een diversiteit aan werkzaamheden binnen Stark maakt medewerkers niet alleen werkfit maar ook vakfit. Starkers in het reguliere bedrijfsleven zorgen voor kleur: niet alleen de veelzijdigheid, maar ook de authenticiteit maakt dat er verrassende win-win situaties ontstaan: voor de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en voor de groei en ontwikkeling van bedrijven. Dat is wat we bedoelen met Samen Stark.

Stark heeft brede kennis van de arbeidsmarkt en is de verbinder tussen bedrijfsleven en medewerkers in gezamenlijkheid met overheid en opleidingsinstituten. Iedereen heeft talent, dat is onze overtuiging en daar hebben we alle aandacht voor. We gáán voor ontwikkeling!

Bestuur Gemeenschappelijke Regeling

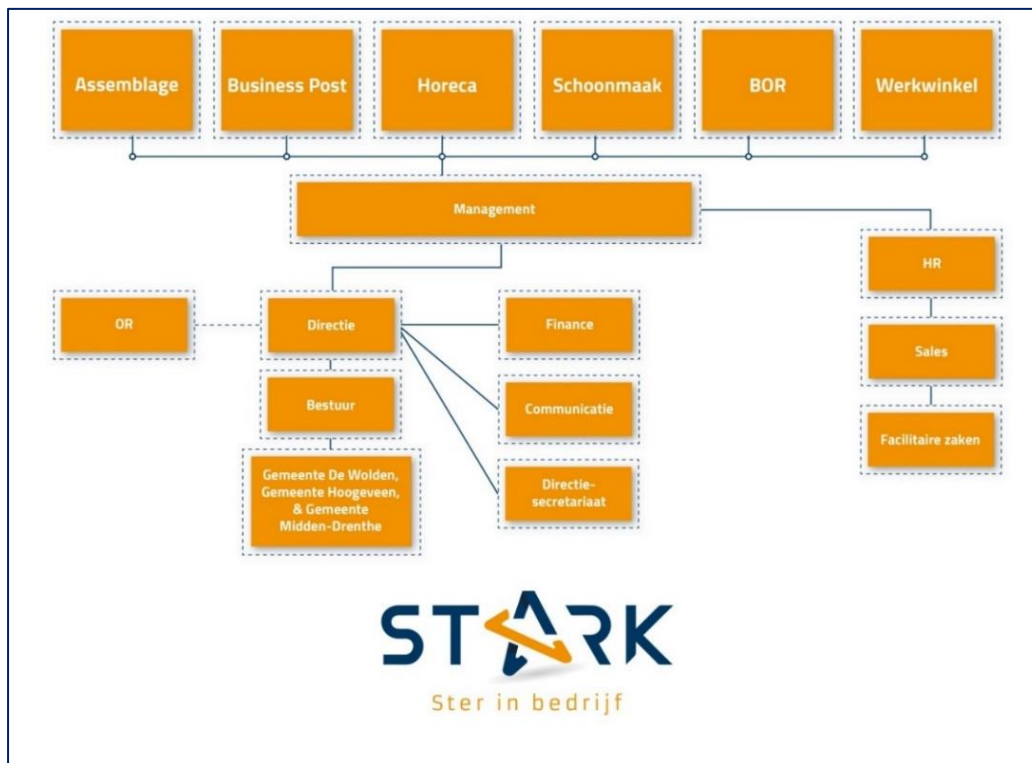
Een kenmerk van de Gemeenschappelijke Regeling is dat het een bedrijfsvoerings- organisatie (BVO) is. Dit houdt in dat de gemeenten het beleid bepalen en Stark dit beleid uitvoert. Stark zelf bepaalt geen beleid. Het bestuur van Stark is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde beleid.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling bestaat uit twee collegeleden per gemeente. Per 31 december 2022 is de samenstelling als volgt:

De heer J. Westendorp, voorzitter (gemeente Hoogeveen);
De heer J. Schipper, vicevoorzitter (gemeente Midden-Drenthe);
De heer H. Turksma, secretaris (gemeente De Wolden);
De heer E. van Dijk, vicesecretaris (gemeente De Wolden);
De heer J. Zwiers, lid (gemeente Hoogeveen);
De heer C. Bijl, lid (gemeente Midden-Drenthe).

Organisatieschema

In onderstaand schema is onze organisatiestructuur weergegeven.

Meer informatie over Stark

Wil je op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen bij Stark? Volg ons op sociale media:

- Facebook : @wijzinstark
- Twitter : @wijzinstark
- LinkedIn : Stark, leerwerkbedrijf
- Instagram : @wijzinstark

Sociaal jaarverslag

Dit deel van de jaarverslaglegging laat in cijfers de sociale toegevoegde waarde van Stark zien. De ontwikkelingen in personele samenstelling (WSW en Participatiewet) in 2022 laten zien hoeveel medewerkers we hebben kunnen laten participeren aan de (reguliere) arbeidsmarkt.

Instroom, mobiliteit en plaatsing

Participatiewet, onderdeel Sociale Werkvoorziening

In onderstaande tabel wordt het bestand WSW dienstbetrekkingen en externe plaatsingen in personen per begin en einde van het verslagjaar weergegeven.

WSW dienstbetrekkingen en externe plaatsingen	Aantal per 31-12-2022	% t.o.v. totaal 31-12-2022	Aantal per 31-12-2021	% t.o.v. totaal 31-12-2021
Intern geplaatst	389		446	
Detachering	170	27,3%	158	23,6%
Totaal dienstbetrekkingen	559		604	
Begeleid Werken	64	10,3%	66	9,9%
Totaal aantal personen	623		670	
Extern geplaatst	234	37,6%	224	33,4%

Uit bovenstaande tabel zijn de volgende mutaties in aantallen en percentages af te leiden:

	mutatie in aantallen	mutatie in percentage
- totaal aantal dienstbetrekkingen en externe plaatsingen bij Stark:	-47	-7,0%
<i>verdeling plaatsingen/dienstbetrekkingen</i>		
- geplaatst binnen afdelingen/BOR:	-57	-8,5%
- detacheringen:	12	1,8%
- begeleid werken:	-2	-0,3%

In 2022 zien we een daling van 47 personen in het WSW-bestand (inclusief het aantal Begeleid Werken). Dit komt overeen met een daling van 7% van het aantal personen. Een krimp in het WSW-bestand is in lijn met de verwachting, aangezien er geen nieuwe instroom meer plaatsvindt sinds de invoering van de Participatiewet. De krimp in 2022 is 1% punt minder dan in 2021. In 2021 was de daling 8% van het aantal personen.

Het aantal personen dat extern werkzaam is, bedraagt 234. Dit is 37,6% van het totale aantal personen, aan het einde van het verslagjaar. Een stijging van 4,2% punt ten opzichte van het voorgaande verslagjaar.

In onderstaande tabel is de instroom in de dienstbetrekkingen van de Sociale Werkvoorziening 2022 per gemeente weergegeven.

Gemeente	Aantal
Hoogeveen	2
Midden-Drenthe	0
De Wolden	0
Overige gemeenten	0
Totaal	2

De instroom die nog plaatsvindt, betreft overplaatsingen vanuit andere gemeenten.

In onderstaande tabel is de uitstroom in de dienstbetrekkingen uit de Sociale Werkvoorziening weergegeven (exclusief Begeleid Werken).

Reden uit dienst	Totaal	In percentage
Pensioen	18	32%
Overlijden	1	2%
Overplaatsing binnen Stark concern	1	2%
Overplaatsing naar ander SW-bedrijf	4	7%
Langdurig arbeidsongeschikt	16	28%
Eigen verzoek	5	9%
Overige	2	4%
Totaal	47	100%

Er stromen in 2022 47 medewerkers uit met een dienstbetrekking in de Sociale Werkvoorziening bij Stark. De voornaamste reden van uitstroom is pensionering, gevolgd door langdurig arbeidsongeschiktheid.

Participatiewet, onderdeel Beschut Werk

In onderstaande tabel wordt het aantal geplaatste personen in beschut werk per begin en einde van het verslagjaar weergegeven.

Gemeente	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie in aantallen	Mutatie in percentage
Hoogeveen	44	39	5	13%
Midden-Drenthe	16	12	4	33%
De Wolden	5	6	-1	-17%
Totaal	65	57	8	14%

In 2022 is het aantal geplaatsten in beschut werk gestegen met 8 personen. Een stijging van 14% in totaal. Ten opzichte van voorgaande jaren een lichtere groei (2021: +10 personen, 2020: +17 personen).

Bedrijfsvoering

In deze paragraaf gaan we in op de bedrijfsvoering van Stark. We geven de stand van zaken weer en gaan in op de activiteiten om onze doelstellingen te realiseren.

Detacheringen

We kijken naar de talenten van medewerkers en gaan altijd op zoek naar werk waar een medewerker van gaat stralen. Wanneer je werk doet dat bij je past of waar je blij van wordt is ontwikkeling vanzelfsprekend.

In 2022 hebben we een Starke wensenactie georganiseerd. Medewerkers mochten een wens voor een stage of ideale werkplek indienen en onze accountmanager heeft daarvan een heel aantal weten te vervullen. Sommige beroepen waren te complex om meelopen in de praktijk te realiseren, maar telkens waren de organisaties welwillend en meedenkend: zo was jeugdagent Tiemen bij Stark te gast om te vertellen over zijn beroep en mochten medewerkers een kijkje nemen in de politieauto en ervaren hoe het voelt om een kogelvrij vest te dragen. Er waren ook medewerkers die echt een dag stageliepen bij een bedrijf naar keuze. Zo ging Luuk een dag vakkenvullen en broodjes klaarmaken bij Warenhuis Hoogeveen/Hema en mochten Hilda, Abner, Luuk en Gabriëlla de burgemeester en zijn netwerk bedienen tijdens een diner bij Paviljoen Nijstad. Ook Aaron werkte een dag mee in zijn droomberoep, hij liep stage bij Kapsalon Priscilla in Nieuw-Buinen.

Deze laagdrempelige snuffelstages zijn heel waardevol voor medewerkers om te ervaren dat ze buiten de deuren van Stark hele mooie kansen krijgen en helpt ook enorm in het netwerk en contact leggen met grote en kleine bedrijven in onze regio. We dagen werkgevers uit eens anders te kijken naar hun werkaanbod en hoe ze Starkers kunnen inzetten in hun bedrijf.

Trajecten

In 2022 zijn er in totaal 97 nieuwe aanmeldingen voor trajecten geweest. De volgende trajecten zijn gestart in 2022.

Trajecten in aantallen	2022	2021
Werkinzicht	16	32
BAB werkinzicht	15	16
Intake/oriëntatie	14	4
Analyse	8	5
Jobcoaching	21	14
Werkfit	9	1
SoVa Ret	3	0
Inburgering	10	12
Zinvol participeren	1	6
	97	90

Trajecten verschillen inhoudelijk van elkaar, maar het einddoel is altijd duurzame (arbeids-) participatie. Het is belangrijk voor deelnemers dat ze zichzelf leren kennen en daardoor meer aankunnen. Hiervoor volgen ze een passend traject binnen Stark. Er worden in gezamenlijkheid met gemeenten en het bedrijfsleven mooie successen geboekt, waardoor individuele medewerkers een mooie ontwikkeling doormaken naar werkfit en duurzaam inzetbaar zijn op een passende werkplek.

Talent in beeld

Met het project Talent in Beeld komen steeds meer medewerkers op de best passende arbeidsplek terecht. Het project zorgt voor een goede driehoeks-samenwerking tussen praktijkbegeleider, medewerker en een coach van Stark. Het doel is in alle gevallen een werkplek die aansluit op de (ontwikkel)behoefte van de betreffende medewerker. Vanuit een medewerker kan input geleverd worden over eigen talenten of interesses, maar ook vanuit de betrokken professionals komen verrassende invalshoeken die leiden tot een (nieuwe) taak of baan.

Sociale vaardigheden, weerbaarheidstraining en train de trainer

Voor collega leer/werkbedrijf Dokwurk in Dokkum heeft Stark een training op maat gemaakt en samen met een assistent trainer van Dokwurk gegeven voor 2 groepen van in totaal 16 deelnemers. Het doel was “voor jezelf opkomen en het vergroten van zelfvertrouwen”. Dit was een intensieve training van 8 bijeenkomsten per training met 1 bijeenkomst van 2,5 uur per week. De deelnemers werden uitgenodigd bewust te kijken naar hun kansen en mogelijkheden om assertiever te worden. We deden dat met behulp van filmmateriaal, aandachtsoefeningen, moodboards maken en rollenspellen. In de training werden deelnemers uitgenodigd de theorie in de praktijk te brengen. En gingen bovendien, tezamen met de professionele coach, de confrontatie met de eigen onzekerheden en uitdagingen aan. Het resultaat mag er zijn: de eigenwaarde is verbeterd. Twee deelnemers hebben andere passende werkplekken gekregen. De begeleiders en coaches zijn vanaf de intake meegenomen in de onderwerpen van de training zodat de oefeningen ook op de werkplek in de praktijk werden geoefend. Als voorbeeld het onderwerp; iets bespreken. Hoe doe jij dat op een goede manier? Allemaal voorbeelden van hoe een training op maat kan bijdragen aan bewustwording over het eigen kunnen en regie pakken in hun (arbeids-) ontwikkeling.

BOR Midden-Drenthe

In alle deelnemende gemeenten verzorgt en onderhoudt een team van ervaren en nieuw ingestroomde BOR-medewerkers van Stark (een deel van) het groen. In de gemeente Midden-Drenthe zijn dat onder andere de negentien sportvelden. Het werk bestaat uit het bosmaaien onder de bebording en bossingels, mollenvangen, het snoeien van de begroeiing rondom de velden in de winter en het dagelijks herstellen van de speelschade. In de zomerstop wordt er hard gewerkt om de velden voor het nieuwe seizoen weer netjes te maken. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd met groot materieel en bestaan uit het verticuteren van de velden, vegen van het loskomende gras, het bezanden, en het opnieuw inzaaien, bekalken en het bemesten met kunstmest. De ervaren tractor-machinisten in het BOR-team genieten volop van hun werk.

Jaarrond houdt het team zich verder bezig met onderhoudswerkzaamheden, zoals het top beluchten van de grasmat, het vertidrainen (pennen in de grond die de mat iets optillen om ook lucht in te brengen voor groeistimulatie), het kriebeleggen (dunne pennen die de toplaag losmaken) en het rollen van de velden om alles weer netjes vlak te maken. Ook houden de BOR-medewerkers zich bezig met de controle en bestrijding van ongedierte in de velden, ongedierte vreet de wortels van het gras aan wat enorme schade veroorzaakt. Een veelzijdig en belangrijk takenpakket dus. De kennis van het groen-onderhoud en gebruik van de specialistische machines wordt up-to-date gehouden door een scala aan (interne) opleidingsmogelijkheden: denk aan de bosmaaiercursus en VCA.

Een groot compliment voor hun werk en inzet is dat Starkers in deze gemeente ook ingezet worden op het geprivatiseerde sportpark in Beilen.

Vitaliteitsprogramma Stark&Fit

Het vitaliteitsprogramma Stark&Fit werd intern en scrum ontwikkeld door collega's HR-advies en communicatie met commitment van het MT. Het jaar werd opgedeeld in vier kwartalen met ieder een eigen thema: voeding, beweging, mindfulness en ontwikkeling. In die kwartalen werden clinics, workshops en lezingen georganiseerd tijdens werktijd en onder supervisie van (lokale, externe) professionals. Bovendien was er jaarrond het aanbod van een consult bij de chiropractor en/of diëtist en waren er wekelijks goedbezochte meditatiesessies.

Het resultaat mag er zijn: leidinggevendenden ervaren meer rust op de werkvloer nadat medewerkers een meditatiesessie hebben bijgewoond. Er worden meer wandelsessies gedaan door coaches, waarbij het hart luchten net even beter gaat. Er zijn medewerkers die door de behandeling van de chiropractor hun arm weer kunnen strekken en zonder pijn hun werkzaamheden in het groen kunnen hervatten. Medewerkers gaan samen lunchzwemmen of doen mee aan de Cascaderun.

Future Fit

Via SBCM, het kenniscentrum sociale werkgelegenheid, konden wij door FNV georganiseerde trainingen digitale vaardigheid aanbieden. Het project heet Future Fit en past ontzettend goed bij onze visie. Medewerkers krijgen onder andere via deze gratis training een mooie basis computervaardigheden mee. Wij hebben zes groepen medewerkers op deze manier laten kennismaken met digitale vaardigheden en het traject werd afgesloten met een Klik&Tik certificaat.

Wij vinden dat digitale vaardigheid bijdraagt aan de (persoonlijke) ontwikkeling. Misschien is het niet noodzakelijk voor het werk dat je nu doet, maar het kan voor de toekomst wel verschil maken. Wil je blijven groeien, jezelf uitdagen en ook zoveel mogelijk zelfstandig 'meedoen' in de maatschappij van de toekomst dan is het van belang dat je geen digitale analfabeet wordt. Daarom vinden wij digitale vaardigheden voor iedereen belangrijk. Bovendien gebruiken we bij Stark onze eigen Stark app. Een mobiele applicatie voor de smartphone: ons primaire communicatiemiddel waarmee medewerkers altijd en realtime op de hoogte worden gehouden van (organisatie)nieuws.

We gingen in 2022 over naar een nieuw automatiseringssysteem, want ook onze ondersteunende diensten gaan met hun tijd mee. De implementatie van Afas ging gepaard met veel afdeling overstijgend afstemmen en plannen en natuurlijk wordt iedereen getraind in het gebruik van het nieuwe systeem: future fit, oftewel toekomstbestendig.

Armoedebestrijding

2022 was ook het jaar dat de gas- en energieprijzen tot recordhoogte stegen en de minima het financieel nog zwaarder kregen. Wij hebben armoedebestrijdingsprojecten opgestart om lichtpuntjes te creëren voor medewerkers in deze zware tijd. Zo deelden we gedurende een kwartaal wekelijks een warme maaltijd uit aan iedere medewerker van Stark, vanzelfsprekend met hulp van plaatselijke leveranciers en met behulp van SW-medewerkers die het uitgiftepunt bemanden. Ook organiseerden we vóór de feestdagen een ruilmarkt waar medewerkers cadeautjes voor zichzelf of een ander konden kiezen en mooi konden laten inpakken. Een veelbetekenende en hartverwarmende reactie tijdens deze dag was van een medewerkster die haar geluk niet op kon dat ze eindelijk eens een ander kon verrassen met een mooi ingepakt cadeau.

We hebben daarnaast in alle toiletten Menstruatie Uitgifte Punten ingericht, waarmee we voor onze medewerkers een einde maken aan menstruatie-armoede.

Het mooiste samenwerkingsvoorbeeld van onze armoedebestrijdingsprojecten is de Stark pop-up kapsalon: collega's krijgen er gratis een kappersbehandeling, terwijl studenten van het Alfa College ervaring opdoen in het vak. Je leest er meer over in dit artikel van de Hoogeveense Courant: <https://hoogeveenschecourant.nl/hoogeveen/Knip-knip-knip.-Leerwerkbedrijf-Stark-pakt-armoede-aan-met-bijzondere-projecten-waaronder-een-pop-up-kapsalon-28113285.html>

Staat je STARK, Staat je GOED!

Een andere mooie samenwerking is de samenwerking met Kringloopwinkel Het Goed. Medewerkers van Stark krijgen stylingadvies en een mooie duurzame set tweedehands kleding bij Het Goed, waarmee zij zelfverzekerd aan de slag kunnen. In eerste instantie was het een idee om mensen mooi aan te kleden voor de feestdagen, maar het enthousiasme was van beide kanten groot en zijn we doorgegaan met tweewekelijks medewerkers aankleden om ze zo representatief voor de dag te laten komen. Het helpt enorm om zelfverzekerd aan de slag te kunnen gaan in de huidige baan of in een nieuwe detachering buiten Stark.

Corona

In het eerste kwartaal van 2022 speelde corona nog een rol binnen Stark. Verschillende medewerkers waren kortdurend afwezig door een corona besmetting. De hoge uitval is een uitdaging geweest voor de bezetting van de ondersteuning. Na het eerste kwartaal zijn de besmettingen teruggelopen en zijn de maatregelen beëindigd. De financiële impact is beperkt gebleven bij Stark, mede door het ontvangen van extra rijksbijdrage ter compensatie.

Hieronder volgt een tabel met het financiële effect van corona op Stark in 2022.

Financieel effect corona	Rekening 2022
Omzetderving	50.000
PBM, testen	5.866
Herinrichting Dieselstraat	1.047
Inhuur derden/materieel	1.927
Totaal lasten corona in 2022	58.840
Corona-middelen vanuit rijksbijdrage	104.704
Totaal effect baten en lasten corona	45.864

Ziekteverzuim en inzetbaarheid

Het ziekteverzuim binnen Stark is met 16,3%, fors te noemen. Hieronder volgt een tabel met het ziekteverzuim over 2022, afgezet tegen 2021. Dit betreffen de medewerkers met een dienstverband bij Stark. De dienstverbanden uit PVA B.V. en Stark-Flex B.V. zijn niet opgenomen in deze tabel.

Gemiddeld ziekteverzuim per soort dienstverband		
Categorie	2022	2021
Overall	16,3%	16,9%
SW	16,4%	16,9%
Regulier	3,6%	16,9%

Bij de medewerkers met een SW dienstverband is het totale ziekteverzuim in 2022 ten opzichte van 2021 gedaald met 0,6% punt. Als we kijken naar de benchmark van de SW branche over 2021 zien we een ziekteverzuim van 16,4% als gemiddelde binnen SW-bedrijven. Het ziekteverzuim van Stark ligt op

hetzelfde niveau. Het langverzuim van Stark is hoog, ruim 10% van het totale verzuim. De SW-doelgroep wordt ouder en het wordt zichtbaar dat de lichamelijke beperkingen om het werk te kunnen uitvoeren, toenemen. Door het einde van de corona pandemie en het inzetten van Stark&Fit zien we het kortlopend verzuim dalen. Het langverzuim blijft moeilijk te beïnvloeden.

Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel met een dienstverband bij Stark is sterk gedaald in 2022. Er zijn geen langdurig zieken meer. Er is alleen sprake geweest van kortdurend verzuim.

Ondernemingsraad

Voor de OR was 2022 een druk jaar. Zo zijn tussentijdse verkiezingen georganiseerd en is een ambtelijk secretaris in dienst getreden. De OR heeft geadviseerd over de wijziging van de hiërarchische organisatie van de stafafdelingen. De OR-leden zijn op cursus geweest. Bij de overleggen van de arbo-commissie is de OR vertegenwoordigd en heeft men actief meegedacht.

In 2023 treden alle OR-leden tegelijk af en vinden OR-verkiezingen plaats. De OR merkt dat het moeilijk is om collega's te enthousiasmeren voor de OR. OR-werkzaamheden worden als ingewikkeld gezien. Daarom heeft de OR besloten het aantal OR-leden van de kiesgroep 'SW' van elf terug te brengen naar negen. De OR hoopt dat het lukt om voor de verkiezingen van 2023 voldoende kandidaten te krijgen.

Vertrouwenspersonen

In 2022 hebben de interne vertrouwenspersonen 11 gesprekken gevoerd en 2 meldingen gehad. Daarnaast heeft de externe vertrouwenspersoon nog 2 gesprekken gevoerd. Elk gesprek of melding over een onveilig gevoel is er één teveel, is de mening van de vertrouwenspersonen.

Naar aanleiding van de berichtgeving in de landelijke media rondom ongewenst gedrag hebben we in 2022 een projectgroep Gewenst Gedrag opgezet binnen Stark. Hierin zijn de vertrouwenspersonen samen met een HR- en communicatieadviseur vertegenwoordigd. Er is een gedragscode opgesteld en na toetsing onder de brede doelgroep zijn de eerste visuele uitingen in de vorm van posters verspreid. In 2023 worden flyers over hetzelfde onderwerp besproken in werkoverleggen.

Door SBCM, onze brancheorganisatie, is een roadshow ontwikkeld rondom het onderwerp. De vertrouwenspersonen van Stark waren betrokken bij de totstandkoming hiervan. De roadshow wordt in het eerste halfjaar van 2023 ingezet op locaties van SW-bedrijven en ook alle Starkers krijgen deze laagdrempelige en interactieve show te zien (ten tijde van hun werkoverleggen).

Een onderdeel van de gedragscode is open en eerlijke communicatie. Er is in 2022 een communicatietraining geweest voor leidinggevendenden van de binnenafdelingen. In 2023 krijgt het leidinggevende middenmanagement een training die praktisch is en toegespitst op het herkennen van en inspelen op ongewenste gedragingen.

Nettoresultaat

Deze paragraaf gaat in op de financiën. We geven een samenvatting van het financieel resultaat, de omzet per gemeente en de gemeentelijke bijdrage.

Algemeen

Het resultaat over 2022 is nihil (begroot: -/- € 33.000) en wijkt hiermee € 33.000 positief af ten opzichte van de begroting. De incidentele kosten van € 84.000 voor eenmalige kosten voor de nieuwbouw zijn onttrokken uit de bestemmingsreserve.

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Bruto-omzet	7.896	7.642	7.591
Overige opbrengsten	21	50	354
Rijksbijdrage	18.700	17.862	19.169
Gemeentelijke bijdrage	2.444	3.051	2.733
Incidentele baten	-	-	-
Waarderingscorrectie deelnemingen	31	-	10
Baten	29.092	28.604	29.858
Inkoopwaarde van de omzet	823	735	963
Personeelskosten begeleidend personeel	4.544	4.077	4.069
Personeelskosten SW & Beschut Werken	21.197	21.356	21.307
Afschrijvingskosten	296	298	295
Huisvestingskosten	782	791	824
Indirecte productiekosten	877	873	849
Beheerskosten	535	424	408
Incidentele lasten	84	50	-
Financiële lasten	39	33	42
Lasten	29.176	28.636	28.758
Saldo van baten en lasten	-84	-33	1.100
Toevoeging(-) en onttrekking(+) aan reserves	84	-	-
Resultaat	0	-33	1.100

Het verschil ten opzichte van de begroting bestaat uit verschillende afwijkingen zoals een hogere rijksbijdrage en een hogere bruto-omzet. In de jaarrekening vindt u een nadere toelichting over de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Bedrijfsresultaat

We stellen onszelf als doel om minimaal een sluitend bedrijfsresultaat te realiseren. Dit geeft een indicatie dat we in staat zijn om de overheadlasten te kunnen dragen. Het bedrijfsresultaat van 2022 is positief, namelijk € 53.000.

In onderstaand overzicht wordt het bedrijfsresultaat weergegeven. Dit betreffen de resultaten exclusief het subsidieresultaat.

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Bruto-omzet	7.896	7.642	7.591
Inkoopwaarde van de omzet	-823	-735	-963
Brutomarge	7.073	6.906	6.628
Overige opbrengsten	21	50	354
Waarderingscorrectie deelnemingen	31	-	10
Overige opbrengsten	52	50	365
Personeelskosten begeleidend personeel	4.544	4.077	4.069
Afschrijvingskosten	296	298	295
Huisvestingskosten	782	791	824
Indirecte productiekosten	877	873	849
Beheerskosten	535	424	408
Incidentele lasten	84	50	-
Financiële lasten	39	33	42
Lasten	7.156	6.545	6.487
Saldo van baten en lasten	-31	411	506
Toevoeging(-) en onttrekking(+) aan reserves	84	-	-
Resultaat	53	411	506

Omzet per gemeente

In onderstaand overzicht wordt de omzet per gemeente weergegeven:

Omzet per gemeente 2022	Inwoner- aantal*	Sw-omzet in €	Omzet per inwoner in €
Hoogeveen	55.857	1.169.447	20,94
Midden-Drenthe	33.689	1.856.303	55,10
De Wolden	24.511	209.330	8,54
Totaal	114.057	3.235.080	28,36

De begroting van de gemeentelijke omzet bedraagt € 3.580.000. De realisatie laat een negatieve afwijking ter hoogte van € 344.920 zien ten opzichte van de begroting. Waarvan € 158.000 lagere omzet trajecten, € 107.000 lagere omzet post, € 44.000 lagere omzet groen en € 36.000 lagere omzet detachering.

* op 1 januari 2022 (bron: CBS).

Gemeente De Wolden plaatst voor een deel van het werkgebied omzet bij Stark.

Gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage 2022 in €	Aja	Gemeentelijke bijdrage	Bonus per gemeente	Correctie i.v.m. herverdeling bonus per gemeente	Gemeentelijke bijdrage na herverdeling bonus
Hoogeveen	418	779.189	-70.167	150.018	859.040
Midden-Drenthe	95	176.434	-111.378	33.969	99.024
De Wolden	28	52.555	-12.560	10.118	50.113
Totaal	541	1.008.177	-194.105	194.105	1.008.177
Overig (buitengemeenten)	61				
Totaal	602				

* Aja is Arbeidsjaren

De gemeentelijke bijdrage bedraagt afgerond € 1.008.000. Begroot was een bedrag van € 2.000.000. Dit betekent een positieve afwijking ter hoogte van € 992.000 (afgerond), welke conform de afgesproken methodiek is verdeeld over de 3 gemeenten. Hieronder volgt een tabel waaruit de afwijkingen ten opzichte van de begroting per gemeente wordt weergegeven.

Beleidsbegroting in €	Aja	Gemeentelijke bijdrage	Bonus per gemeente	Correctie i.v.m. herverdeling bonus per gemeente	Gemeentelijke bijdrage na herverdeling bonus
Hoogeveen	438	1.547.703	-83.883	166.222	1.630.042
Midden-Drenthe	97	342.756	-116.490	36.812	263.077
De Wolden	31	109.541	-14.425	11.765	106.880
Totaal	566	2.000.000	-214.798	214.798	2.000.000
Overig (buitengemeenten)	-				
Totaal	566				

Afwijkingen ten opzichte van de begroting in €	Aja	Gemeentelijke bijdrage	Bonus per gemeente	Correctie i.v.m. herverdeling bonus per gemeente	Gemeentelijke bijdrage na herverdeling bonus
Hoogeveen	-20	768.514	-13.716	16.204	771.003
Midden-Drenthe	-2	166.322	-5.112	2.843	164.053
De Wolden	-3	56.986	-1.865	1.646	56.767
Totaal	-25	991.823	-20.693	20.693	991.823
Overig (buitengemeenten)	61				
Totaal	36				

Paragrafen

In de paragrafen wordt nader ingegaan op het weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en verbonden partijen.

De volgens artikel 26 Besluit Begroting en Verantwoording verplichte paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid zijn niet van toepassing op Stark.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen dekking vanuit verzekeringen of voorzieningen/bestemmingsreserves is, welke van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit en continuïteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden om onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken. We maken hierin onderscheid tussen een structurele weerstandscapaciteit en een incidentele weerstandscapaciteit. Waarbij de structurele weerstandscapaciteit kan worden ingezet voor tegenvallers in de lopende exploitatie, zonder dat dit ten koste gaat van de reguliere bedrijfsvoering van Stark. De incidentele weerstandscapaciteit is om eenmalige kosten op te kunnen vangen. Bestemde reserves zijn onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit van Stark bestaat uit de algemene reserve, ter hoogte van € 2.204.000.

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Stark en de Wet Gemeenschappelijke Regeling, mede in combinatie met eisen van de Bank Nederlandse Gemeenten worden tekorten van Stark gedekt door de deelnemende gemeenten.

Risicobeheersing

In de begroting 2022 met meerjarenraming tot en met 2025 hebben we risico's geïdentificeerd en, zo goed als dat kan, gekwantificeerd. In de risicoanalyse hebben we alle risico's afgewogen of deze met beheersmaatregelen verminderd of vermeden kunnen worden. De risico's zijn afgezet tegen het beschikbaar weerstandsvermogen waarbij de voorzichtige conclusie kan worden getrokken dat het weerstandsvermogen per 31 december 2022 voldoende is.

Risico's benoemd in de begroting 2022

In deze paragraaf verantwoorden we de risico's die we hebben opgenomen in de begroting 2022.

Lagere gemeentelijke bijdrage Beschut Werk

Stark ontvangt loonkostensubsidie op basis van de werkelijke loonwaarde van onze medewerkers. Deze loonwaarde is hoger dan 30% zoals afgesproken in het contract met de gemeenten. Deze contractvoorwaarde is in 2022 niet aangepast. Stark heeft hierdoor een lagere subsidie ontvangen. Het risico blijft bestaan zolang dit contract blijft gelden.

Vertraging optimalisering ondersteunend personeel

In de begroting van 2022 is uitgegaan van een geleidelijke daling in loonkosten van ondersteunend personeel. In verhouding tot de krimp in de SW-populatie lijkt dit een logisch gevolg. Echter constateren wij dat er nog professionalisering van het ondersteunend personeel moet plaatsvinden om deze financiële besparing mogelijk te maken. Er is gestart met de detachering van ondersteunend personeel. Het risico blijft nog bestaan dat er een flexibele schil nodig is. Echter zal dit in omvang worden afgebouwd.

Omzetderving corona

In het eerste kwartaal van 2022 speelde corona nog een rol binnen Stark. Er was sprake van veel kortdurend en middellang ziekteverzuim. De omzetderving is beperkt gebleven. De corona compensatie vanuit het rijk heeft ervoor gezorgd dat de financiële impact op de exploitatie van Stark positief is geweest.

Debiteurenrisico i.v.m. corona

Wij hebben geen negatieve impact ondervonden op het debiteurenrisico door corona. Wij monitoren onze openstaande debiteuren continue en zien hierin geen risico meer dat debiteuren niet in staat zijn hun rekeningen te betalen door invloeden van de pandemie.

Uitkomst oriënterend onderzoek SW De Wolden

In onze begroting 2022 hebben we opgenomen dat gemeente De Wolden een oriënterend onderzoek uitvoert naar de toekomstmogelijkheden voor het georganiseerd bieden van passend werk aan de groep SW werknemers en werkzoekenden met een arbeidsbeperking. In 2022 heeft dit onderzoek niet plaatsgevonden en heeft Stark geen financiële impact van hiervan ondervonden in de exploitatie van Stark.

Stijging ziekteverzuim - omzetderving

Het ziekteverzuim binnen Stark is fors. Ziekteverzuim betekent een lagere bezetting, waardoor potentieel omzetderving kan ontstaan. Door de vergrijzing van ons medewerkersbestand is het middellange tot lange ziekteverzuim moeilijk te reguleren. Het risico op omzetderving blijft daarom bestaan.

Vertraging realiseren nieuwbouw

In de begroting 2022 hebben we een risico benoemd dat door vertraging in het realiseren van de nieuwe huisvesting, mogelijke kostenbesparingen niet tijdig gerealiseerd kunnen worden. In 2022 hebben we het nieuwbouw project voortvarend opgepakt. Er is een bouwteam ingesteld, de grond is aangekocht, er zijn ontwerpen gemaakt door de architect, berekeningen gemaakt door de constructeur en er is een aanbesteding uitgevoerd voor een aannemer en installateur voor de bouw. Als de planning gehaald wordt zal de nieuwbouw gerealiseerd zijn in de eerste helft van 2024. Ten opzichte van het oorspronkelijke financiële plan hebben we te maken met hogere personeels- en materiaalkosten en een stijgende rente voor de financiering. Dit heeft geen financiële impact gehad op de exploitatie in 2022. In de begroting voor 2023 en de meerjarenraming 2024-2027 is hiermee wel rekening gehouden.

Algemene reserve

Zoals eerder genoemd in deze paragraaf zijn er risico's welke naar verwachting een impact gaan hebben op het exploitatieresultaat van Stark. Hiervoor hebben wij een algemene reserve van € 2.204.000. Een specificatie van het verloop van de algemene reserve vindt u in de jaarrekening.

Bestemmingsreserve

Bij de resultaatbestemming van 2021 is een bestemmingsreserve gevormd van € 401.000 voor eenmalige kosten voor de nieuwbouw van Stark. De eenmalige kosten bestaan uit kosten voor o.a. adviseurs, verhuiskosten en communicatie. Het betreffen kosten welke geen onderdeel zijn van het feitelijke bouwproces en voegen daarom geen waarde toe aan het gebouw. De werkelijke eenmalige kosten in 2022 bedragen € 84.000.

Financiële kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn er op gericht om op eenvoudige wijze inzicht te geven in de financiële positie (en het verloop daarvan) van Stark.

Financiële kengetallen	Rekening 31-12-2022	Rekening 31-12-2021
Netto schuldquote	5,80%	1,26%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,05%	1,26%
Solvabiliteitsratio	35,89%	48,25%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote is berekend op basis van het totaal baten conform de staat van Baten en Lasten en conform de BBV.

Ten opzichte van vorig jaar is de netto schuldquote gestegen. Er is een hypothecaire lening afgesloten voor de aankoop van de grond voor de nieuwbouw.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Stark in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Ten opzichte van vorig jaar is de solvabiliteitsratio gedaald. Door het afsluiten van de hypothecaire lening is de verhouding gewijzigd.

Lopende rechtsgeschillen

Stark heeft geen in behandeling zijnde zaken, waarmee een materieel belang gemoeid is, dan wel waarmee het daarmee gemoeide belang niet is vast te stellen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Stark heeft ultimo 2022 alleen huurpanden. Er is geen meerjarig onderhoudsplan aanwezig. Alle onderhoudsuitgaven worden jaarlijks ten laste van de exploitatie gebracht.

Vanaf het jaar 2024 zal Stark waarschijnlijk een nieuw gebouwd pand in gebruik gaan nemen. Aan dit pand wordt een meerjarig onderhoudsplan verbonden en jaarlijks zal een dotatie aan een voorziening groot onderhoud worden gedaan.

Financiering

Op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) dient een treasury paragraaf bij het jaarverslag te worden toegevoegd. Het algemene beleid betreffende de uitvoering van de treasury functie is neergelegd in het treasury statuut van Stark. Het beleid is gericht op het minimaliseren van de financiële risico's en binnen de geldende kaders een zo optimaal mogelijk rendement te behalen.

Kasgeldlimiet

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is voor onder andere gemeenschappelijke regelingen een kasgeldlimiet opgenomen. Hiermee wordt een maximum gesteld aan de netto vlottende schuld, dan wel de netto kortlopende schuld. De kasgeldlimiet voor Stark bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal (oftewel de begrote lasten), conform de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo).

Onderstaande tabel geeft de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet weer:

Kasgeldlimiet (* € 1.000)		31-12-2022	31-12-2021
	Omvang van de begroting per 1 januari (= grondslag)	28.636	28.714
	Omvang kasgeldlimiet		
1.	Toegestane kasgeldlimiet		
	in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%
	in een bedrag	2.348	2.355
2.	Omvang vlottende korte schuld		
	Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	-	-
	Schuld in rekening-courant	137	-
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-
3.	Vlottende middelen		
	Contante in kas	-	0
	Tegoeden in rekening-courant	-	172
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	-	-
4.	Toets kasgeldlimiet		
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	137	-173
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.348	2.355
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-) (1 - 4)	2.211	2.527

Renterisiconorm

De jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen, conform de wet Ufdo, niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

In onderstaande tabel is de berekening van de renterisiconorm weergegeven.

Renterisiconorm (* € 1.000)		31-12-2022	31-12-2021
Basisgegevens			
1.	Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-
2.	Betaalde aflossingen	186	186
3.	Renterisico (1 + 2)	186	186
4.	Renterisiconorm	5.727	5.763
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	5.541	5.577
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	-	-
Berekening renterisiconorm			
4a	Totale lasten op de begroting	28.636	28.817
4b	Het bij Ministeriële regeling vastgestelde %	20%	20%
4.	Renterisiconorm (4a x 4b/100)	5.727	5.763

Wet open overheid

In de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering van deze wet. In deze wet wordt beoogd dat bestuursorganen zowel actief als op verzoek zoveel mogelijk informatie verstrekken. Stark verstrekt naast informatie op verzoek, ook actief informatie bijvoorbeeld in de vorm van de jaarstukken en besluiten van het bestuur. Er is een contactpersoon benoemd, waar informatieverzoeken kunnen worden gedaan. Informatie wordt op een gestructureerde manier bewaard binnen de organisatie.

Verbonden partijen

De holding onder de gemeenschappelijke regeling Stark, te weten Stark Sales & Participation B.V. (SSP B.V.) participeert ultimo 2022 in 2 100% deelnemingen, welke operationeel zijn als personeels-B.V.'s.

Overzicht deelnemingen SSP B.V. ultimo 2022	
Naam en jaar van oprichting	Belang SSP
Stark-Flex B.V. (2007)	100%
PVA B.V. (2010)	100%

Jaarrekening

Balans

Onderstaand een weergave van de balans ultimo 2022:

Activa (* € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met economisch nut	2.447	1.251
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	1.762	1.730
	4.209	2.981
Vlottende activa		
<i>Uitzettingen met een rente-typische periode korter dan één jaar</i>		
Uitzettingen	1.930	1.745
Liquide middelen	-	173
Overlopende activa	885	501
	2.815	2.419
Totaal Activa	7.024	5.400

Passiva (* € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Eigen Vermogen		
Eigen vermogen		
Algemene bedrijfsreserve	2.204	2.204
Bestemmingsreserve	317	401
	2.521	2.605
<i>Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer</i>		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	1.726	819
	4.247	3.424
Vlottende Pasiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	1.477	1.153
Schulden aan kredietinstellingen	137	-
Overlopende passiva	1.162	822
	2.777	1.975
Totaal Passiva	7.024	5.400

Overzicht van Baten en Lasten

Onderstaand een weergave van het overzicht van Baten en Lasten van 2022 vergeleken met de begroting 2022:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021	Begroting 2021
Bruto-omzet	7.896	7.642	7.591	7.780
Overige opbrengsten	21	50	354	50
Rijksbijdrage	18.700	17.862	19.169	17.367
Gemeentelijke bijdrage	2.444	3.051	2.733	3.517
Incidentele baten	-	-	-	-
Waarderingscorrectie deelnemingen	31	-	10	-
Baten	29.092	28.604	29.858	28.714
Inkoopwaarde van de omzet	823	735	963	752
Personeelskosten begeleidend personeel	4.544	4.077	4.069	4.454
Personeelskosten SW & Beschut Werken	21.197	21.356	21.307	20.827
Afschrijvingskosten	296	298	295	295
Huisvestingskosten	782	791	824	962
Indirecte productiekosten	877	873	849	916
Beheerskosten	535	424	408	500
Incidentele lasten	84	50	-	-
Financiële lasten	39	33	42	62
Lasten	29.176	28.636	28.758	28.767
Saldo van baten en lasten	-84	-33	1.100	-53
Toevoeging(-) en onttrekking(+) aan reserves	84	-	-	-
Resultaat	0	-33	1.100	-53

Waarderingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening en bepaling van het resultaat

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector (WNT) heeft de organisatie zich gehouden aan de WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Overhead

Om meer inzicht te geven over de totale overheadkosten is met ingang van 2017 voorgeschreven dat in de jaarrekening een apart overzicht moet worden opgenomen van de overheadkosten. Hierbij zijn de overheadkosten in het BBV gedefinieerd als alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Continuïteit

Wij zijn op dit moment niet van mening dat de gevolgen van het corona virus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de organisatie.

Bijdragen gemeenten

Dit betreft de bijdragen van de deelnemende gemeenten voor dit programma. De deelnemende gemeenten zullen ervoor zorgdragen dat de organisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Grondslagen voor waardering van de activa en de passiva

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de historische kostprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Op alle materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven met een ondergrens van €5.000,- waarbij uitgegaan wordt van de verwachte levensduur. Afwijkend op deze basisregel is de grond waarop niet wordt afgeschreven. In geval van duurzame waardevermindering wordt de waardevermindering direct verwerkt in de vorm van versnelde afschrijving.

Voor de diverse actiefposten gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

	Afschrijvingstermijn
Agio en disagio	5 jaar
Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling	5 jaar
Grond	Geen afschrijving
Terrein	Geen afschrijving
Voorziening terreinen	10 jaar
Gebouwen	Nieuwbouw 40 jaar, bestaandebouw 25 jaar
Installaties	15 jaar
Machines, apparatuur, vervoermiddelen	7-10 jaar
Inventaris	5 – 10 jaar
Computerapparatuur	maximaal 5 jaar

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening worden getroffen. De waardering van deze voorziening wordt beoordeeld door een controle van de openstaande debiteurenposten op vermoedelijke oninbaarheid. Vorderingen ouder dan zes maanden worden door de voorziening gedekt, evenals bijzondere posten.

Liquide middelen

De liquide middelen wordt opgenomen tegen de nominale waarde.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene bedrijfsreserve en het gerealiseerd resultaat. Batige saldi van het overzicht van baten en lasten worden toegevoegd aan de Algemene bedrijfsreserve. Nadelige saldi worden gedekt uit deze reserve.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige periode waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Toelichting op de Balans

Activa

Vaste activa

Het overzicht van de materiële vaste activa bestaat uit de boekwaarde van de investeringen met economisch nut en kan per balansdatum als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Boekwaarde 1 januari	1.251	1.173
Bij: Investerings	1.535	611
Af: Desinvesteringen	42	238
Af: Afschrijvingen	296	296
Boekwaarde 31 december	2.447	1.251

De verloopstaat van de materiële vaste activa is als volgt:

	Boek waarde 31-12-2021	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijv- ingen	Boek waarde 31-12-2022
(* € 1.000)					
Grond en terreinen	0	1.093	0	0	1.093
Gebouwen	47	159	0	5	201
Machines, installaties en werktuigen	948	153	42	231	828
Vervoermiddelen	188	85	0	36	238
Overige materiële vaste activa	67	45	0	24	88
Totaal	1.251	1.535	42	296	2.447

De investering in grond en terreinen betreft de aankoop van de grond t.b.v. van het nieuw te bouwen pand. De desinvestering betreft de inruil van machines. Daarnaast zijn een tweetal auto's aangeschaft ter vervanging van auto's waarvan het leasecontract afliep.

Stark heeft geen investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven zoals riolering, afvalstoffen, begraaftplaatsen, enzovoort. De duurzame waardeverminderingen op de investeringen evenals de bijdrage van derden op investeringen zijn nul.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Kapitaalverstrekking aan:		
Deelneming SSP B.V.	1.762	1.730
Boekwaarde 31 december	1.762	1.730

De aandelen van SSP B.V. zijn bij de splitsing van Alescon overgedragen tegen nettovermogenswaarde. De oorspronkelijke aanschafwaarde van de deelneming is € 1.777.000. De waarde van de deelnemingen ultimo 2022 is gestegen met € 31.000. Deze stijging is ontstaan door het positieve resultaat van SSP B.V.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden als volgt gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	30	239
Vorderingen op openbare lichamen	952	663
Overige vorderingen	856	803
Overige uitzettingen	91	41
Saldo per 31 december	1.930	1.745

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. De uitzettingen bij het Rijk zijn als volgt gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Rekening courant met het Rijk	30	239
Saldo per 31 december	30	239

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000) Verslagjaar 2022					
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	60	43	92	67
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	940	957	908	933
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal	28.636	28.636	28.636	28.636
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	28.636	28.636	28.636	28.636
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0	0	0	0
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000/per 1/7 € 1.000.000	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
(2)	Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	5.417	3.869	8.453	6.146
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	60	43	92	67

Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De drempel is 0,75% van het begrotingstotaal, als het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, met een minimum van € 1.000.000.

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen zijn de vorderingen op de deelnemende gemeenten die als volgt zijn gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Te ontvangen Rijksbijdrage	8	473
Te ontvangen loonkostensubsidie en begeleidingskosten	807	108
Te ontvangen vergoeding trajecten	86	42
Te ontvangen vergoeding collectief vervoer	28	11
Te ontvangen overige vergoedingen	23	29
Saldo per 31 december	952	663

Overige vorderingen

De overige vorderingen zijn als volgt gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Handelsdebiteuren	856	803
Saldo per 31 december	856	803

Overige uitzettingen

De overige uitzettingen zijn als volgt gespecificeerd

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Te vorderen werknemersregeling	91	41
Saldo per 31 december	91	41

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Kas	0	0
Bank	0	172
Saldo per 31 december	0	173

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Nog te ontvangen bedragen	131	139
Vooruitbetaalde kosten	754	362
Saldo per 31 december	885	501

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen wordt als volgt weergegeven:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Algemene bedrijfsreserve	2.204	2.204
Bestemmingsreserve	317	401
Saldo per 31 december	2.521	2.605

Het resultaat over 2022 is nihil. De bestemming van het resultaat is in de bestuursvergadering vastgesteld.

Er is € 84.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve, welke in 2021 is gevormd om kosten te dekken van de voorgenomen nieuwbouw. De onttrekking heeft hier dan ook betrekking op.

Het verloop van de reserves is dan als volgt:

Algemene reserve	2022	2021
(* € 1.000)		
Stand per 1 januari	2.204	1.505
Toevoeging / onttrekking resultaat	0	699
Saldo per 31 december	2.204	2.204

Bestemmingsreserve	2022	2021
(* € 1.000)		
Stand per 1 januari	401	0
Toevoeging / onttrekking resultaat	-84	401
Saldo per 31 december	317	401

De onttrekking uit de bestemmingsreserve heeft betrekking op gemaakte eenmalige kosten die betrekking hebben op het nieuw te bouwen pand. De bestemmingsreserve is voor dit doel gevormd in 2021.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer is als volgt:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	1.726	819
Saldo per 31 december	1.726	819

Onderhandse leningen van binnenlandse banken

In het hierna opgenomen verloopoverzicht worden de onderhandse leningen van banken over de jaren 2022 en 2021 weergegeven:

	2022	2021
(* € 1.000)		
Saldo per 1 januari	819	1.005
Af: reguliere aflossingen	186	186
Bij: nieuwe lening	1.093	0
Saldo per 31 december	1.726	819

Voor de aankoop van grond is in 2022 een onderhandse lening aangegaan van € 1.092.500. De jaarlijkse aflossing bedraagt in 2022 € 186.000. De totale rentelast voor deze onderhandse leningen van binnenlandse banken met een looptijd langer dan één jaar bedraagt in 2022 € 39.000.

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd van één jaar of korter zijn opgenomen:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Overige schulden	1.477	1.153
Rekening courant krediet	137	0
Overlopende passiva	1.162	822
Saldo per 31 december	2.777	1.975

In onderstaand overzicht worden de overige schulden gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Crediteuren	1.016	646
Af te dragen belastingen	418	466
Af te dragen premies	1	0
Rente leningen	34	34
Nettolonen en transitievergoedingen	9	6
Saldo per 31 december	1.477	1.153

De af te dragen belastingen bevat de belasting voor loonheffing en omzetbelasting.

Het saldo van de schulden aan kredietinstellingen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Bank	137	0
Saldo per 31 december	137	0

De kredietlimiet op de rekening-courant bij de BNG is €3.000.000.

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2022	31-12-2021
(* € 1.000)		
Nog te betalen gemeentelijke bijdrage	992	519
Nog te betalen loonkostensubsidie	4	30
Nog te betalen collectief vervoer	0	12
Nog te betalen personeelskosten - inhuur	14	102
Nog te betalen personeelskosten - overig	19	82
Nog te betalen vervoerskosten	8	1
Nog te betalen gas en electra	44	31
Nog te betalen inkoopwaarde van de omzet	48	15
Nog te betalen advieskosten	39	5
Nog te betalen incidentele kosten	0	4
Nog te betalen overige kosten	2	4
Nog te betalen huisvesting kosten	11	0
Nog te betalen ICT kosten	-18	0
Vooruit ontvangen omzet	1	18
Saldo per 31 december	1.162	822

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Stark is voor de komende jaren gebonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen.

- Huurovereenkomsten: 2023 voor een bedrag van € 451.000; 2024 € 227.000; 2025 € 33.000
- Leaseovereenkomsten: 2023 voor een bedrag van € 30.000; 2024 € 18.000; 2025 € 9.000.
- Verlofuren die t/m 2022 niet zijn opgenomen: € 843.000.
- Aangegane verplichtingen m.b.t. nieuwbouw t/m 2023: € 622.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor Stark zijn er geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Vennootschapsbelasting

Stark streeft naar een subjectieve vrijstelling van de vennootschapsbelasting. Om die reden is het resultaat van de vennootschapsbelasting nul.

Toelichting overzicht van Baten & Lasten

In de toelichting wordt nader ingegaan op de analyse van de afwijking tussen rekening en begroting.

Baten

Brutomarge

De brutomarge bestaat uit de omzet minus de inkoopwaarde van de omzet. In onderstaand overzicht wordt de brutomarge in totaal weergegeven:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Afwijking 2022	Rekening 2021
Bruto-omzet	7.896	7.642	255	7.591
Inkoopwaarde van de omzet	-823	-735	-88	-963
Totaal	7.073	6.906	167	6.628

In onderstaand overzicht wordt de brutomarge per rubriek weergegeven:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Afwijking 2022	Rekening 2021
Binnen afdelingen	1.552	1.260	293	1.448
BOR	3.024	2.688	337	2.898
Detacheringen	2.091	2.154	-63	1.908
Externe markt (trajecten e.d.)	236	550	-314	231
Overige	170	255	-85	142
Totaal	7.073	6.906	167	6.628

De brutomarge externe markt laat een negatieve afwijking zien ter hoogte van € 314.000. Deze negatieve afwijking wordt veroorzaakt door een lagere inkoop van gemeentelijke trajecten als gevolg van bezuiniging. En ook doordat het vermarkten van onze dienstverlening naar andere gemeenten is vertraagd. De binnen afdelingen en BOR laten een positieve afwijking ten opzichte van de begroting zien van respectievelijk € 293.000 en € 337.000.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten worden in onderstaand overzicht weergegeven:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Opbrengsten verhuur	4	50	50
Boekwinst verkopen	17	-	305
Totaal	21	50	354

De boekwinst verkopen betreft een incidentele bate. Deze bestaat uit de boekwinst op de inruil van een aantal machines.

Rijksbijdrage

De bijdrage van het Rijk is als volgt:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Bijdrage WSW	18.719	17.862	19.197
Bijdrage buitengemeente	-19	-	-28
Totaal	18.700	17.862	19.169

De Rijksbijdrage is gebaseerd op de september circulaire uit 2022. De Rijksbijdrage is hoger dan begroot (€ 857.000). Deze hogere Rijksbijdrage bestaat voor een bedrag van € 105.000 uit een tegemoetkoming in de kosten voor corona. In 2022 zijn er medewerkers naadloos overgegaan (-€ 19.000) naar buitengemeenten.

Gemeentelijke bijdrage

Onderstaand een weergave van de gemeentelijke bijdrage:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Gemeentelijke bijdrage Participatiewet	1.008	2.000	1.481
Bijdrage beschut werken	1.132	844	924
Bijdrage collectief vervoer gemeente	224	207	270
Loonkostensubsidie BAB	57	-	48
Pilot zinvolle participatie	23	-	10
Totaal	2.444	3.051	2.733

Zoals in het bedrijfsplan van Stark is vastgesteld blijft de gemeentelijke bijdrage binnen € 2.000.000. De bijdrage Beschut Werk is € 288.000 hoger omdat er meer personen geplaatst zijn dan begroot

Waarderingscorrectie deelnemingen

Het resultaat van de waarderingscorrectie op deelnemingen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Waarderingscorrectie deelnemingen	31	-	10
Totaal	31	-	10

Lasten

Personeelskosten begeleidend personeel

De specificatie van de personeelskosten begeleidend personeel is als volgt:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Loonkosten ambtenaren	482	589	487
Personeel van derden	3.992	3.488	3.506
Overige secundaire personeelslasten	69	-	77
Totaal	4.544	4.077	4.069

De personeelskosten voor het begeleidend personeel zijn € 467.000 hoger dan begroot door o.a. een CAO loonsverhoging van 2,4% per 1 april 2022. Daarnaast is er extra personeel ingehuurd bij de afdelingen Finance en HR . Dit in verband met de vervanging van ziekte en om extra capaciteit te hebben om de implementatie van het nieuwe cliënt volgsysteem te faciliteren. Ook is in 2022 de manager bedrijfsvoering gestart. Dit was nog niet begroot.

Loonkosten SW en Beschut werken

De loonkosten SW en Beschut werken worden in onderstaand overzicht gespecificeerd:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Loonkosten SW	18.042	18.553	18.264
Vorming en opleiding	69	123	49
Geneeskundige zorg en arbo	302	155	234
Reiskosten	401	366	450
Kosten werkkleding	58	74	53
Secundaire personele lasten	212	216	152
Begeleid Werken	946	1.034	1.041
Beschut Werken	1.166	834	1.065
Totaal	21.197	21.356	21.307

De loonkosten SW en Beschut werken zijn binnen de begroting gebleven. De positieve afwijking bij de loonkosten SW ontstaat doordat we sneller krimpen in het aantal SW medewerkers dan begroot. Daarnaast is in 2022 het uurtarief voor het lage inkomensvoordeel eenmalig verhoogd waardoor hier een extra positieve afwijking ontstaat. De kosten voor beschut werken zijn hoger dan verwacht doordat we sneller groeien in het aantal beschutte medewerkers dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden als volgt onderverdeeld:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Afschrijvingskosten voorziening Terreinen	-	-	0
Afschrijvingskosten gebouwen	5	39	19
Afschrijvingskosten installaties, machines en werktuigen	231	229	234
Afschrijvingskosten vervoermiddelen	36	23	27
Afschrijvingskosten overige activa	24	7	15
Totaal	296	298	295

Huisvestingskosten

In onderstaand overzicht worden de huisvestingskosten gespecificeerd:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Huur gebouwen en opslag	462	268	456
Onderhoud gebouwen en installaties	94	130	119
Gas, water en electra	120	265	140
Belastingen en verzekeringen	31	43	29
Schoonmaak en hygiëne	56	65	61
Overige kosten	18	19	18
Totaal	782	791	824

De kosten huur gebouwen en opslag zijn hoger dan begroot. Ook Stark heeft in 2022 te maken gehad met inflatie en prijsstijgingen. De kosten voor onderhoud zijn lager dan begroot. Door voornemen om te verhuizen naar een nieuwbouwpand wordt er niet meer geïnvesteerd in onderhoud van het huidige pand. Voor gas- en elektra hadden we in 2022 nog een inkoopcontract met vaste lage tarieven.

Indirecte productiekosten

De specificatie van de indirecte productiekosten wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Huur en lease bedrijfsmiddelen	142	161	164
Transportkosten	314	257	285
Onderhoud machines, schaftwagens en inventaris	292	295	258
Kosten ontwikkeling en inrichting	18	14	7
Milieubelasting	30	39	46
Gebruik gereedschap	7	-	13
Overige indirecte productiekosten	75	107	77
Totaal	877	873	849

De transportkosten zijn hoger dan begroot. Net als bij de huisvestingskosten hebben we hier ook te maken gehad met inflatie en prijsstijgingen. Daarentegen zijn de kosten voor Huur en lease en de overige directe productiekosten gedaald. Er zijn minder voertuigen ingehuurd in verband met eigen aanschaf en er zijn minder kleine machines vervangen dan verwacht.

Beheerskosten

De beheerskosten worden als volgt onderverdeeld:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Reclame, PR en acquisitie	11	10	8
Telefoon en communicatie	54	50	44
Onderhoud en automatisering	360	278	255
Kantoorbenodigdheden en porti	20	12	11
Abonnementen en contributies	49	29	47
Vergader- en representatiekosten	2	8	1
Overige kosten	39	37	42
Totaal	535	424	408

De beheerskosten zijn hoger dan begroot. In verband met de implementatie van het nieuwe cliënt volgsysteem zijn er kosten gemaakt voor de implementatie en de datamigratie.

Incidentele lasten

De incidentele kosten worden in onderstaand overzicht weergegeven:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Kosten afsplitsing	-	50	-
Nieuwbouw	84	-	-
Totaal	84	50	-

Voor de voorgenomen nieuwbouw zijn er aanloopkosten gemaakt. Eind 2021 is hiervoor een bestemmingsreserve gevormd. De onttrekking van deze kosten aan reserve is te vinden in het overzicht van baten en lasten. Het netto effect op het resultaat van 2022 is hierdoor nihil.

Financiële lasten

In onderstaand overzicht worden de financiële lasten gespecificeerd:

(* € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Rente leningen	39	33	42
Totaal	39	33	42

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

De WNT is van toepassing voor Stark. Conform de beleidsregels toepassing WNT staat in onderstaande tabel voor alle topfunctionarissen de voorgeschreven informatie opgenomen. Voor Stark is het algemene bezoldigingsmaximum van toepassing (2022:€ 216.000).

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

bedragen x € 1.000	2022 S. Hertog	2021 S. Hertog
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 –31/12	01/01 –31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.326	€ 111.764
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.475	€ 19.867
Subtotaal	€ 142.800	€ 131.631
	€ 0	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 142.800	€ 131.631
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Naam	Functie	Periode
J. Westendorp	Voorzitter	08/07-31/12
J. Schipper	Vice voorzitter bestuur	08/07-31/12
H. Turksma	Secretaris bestuur	08/07-31/12
E. van Dijk	Vice secretaris bestuur	08/07-31/12
J. Zwiers	Lid van het bestuur	08/07-31/12
C. Bijl	Lid van het bestuur	08/07-31/12
J. Zwiers	Voorzitter	01/01-07/07
J.H. Batelaan	Vice voorzitter bestuur	01/01-07/07
H. Mulder	Secretaris bestuur	01/01-07/07
J. Schipper	Vice secretaris bestuur	01/01-07/07
E. van Dijk	Lid van het bestuur	01/01-07/07
K.B. Loohuis	Lid van het bestuur	01/01-07/07

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is het in overeenstemming met de begroting en de geldende wettelijke regelingen handelen. Op grond van artikel 213 Gemeentewet is in het kader van de jaarrekening onderzoek naar getrouwheid en rechtmatigheid verricht. De accountant geeft een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening als geheel en een oordeel over rechtmatigheid bij de totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties. De accountant heeft bij het oordeel over de rechtmatigheid gesteund op de waarborgen van de organisatie op het vlak van de naleving van de in- en externe regelgeving.

Normenkader

Het normenkader is door het bestuur voor kennisgeving aangenomen. Het normenkader geeft de bestaande externe wet- en regelgeving, verordeningen en besluiten van het bestuur weer voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheers handelingen.

Begrotingsrechtmatigheid

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de cijfermatige afwijkingen toegelicht in relatie tot de begroting voor 2022.

Onderstaand het overzicht met de staat van baten en lasten en begroting 2022 en 2021 ter beoordeling van de analyse op de afwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

(* € 1.000)	Rekening 2022	Primaire Begroting 2022	Afwijking 2022	Rekening 2021	Primaire Begroting 2021
Bruto-omzet	7.896	7.642	255	7.591	7.780
Overige opbrengsten	21	50	-29	354	50
Rijksbijdrage	18.700	17.862	839	19.169	17.367
Gemeentelijke bijdrage	2.444	3.051	-607	2.733	3.517
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Waarderingscorrectie deelnemingen	31	-	31	10	-
Baten	29.092	28.604	488	29.858	28.714
Inkoopwaarde van de omzet	823	735	88	963	752
Personeelskosten begeleidend personeel	4.544	4.077	466	4.069	4.454
Personeelskosten SW & Beschut Werken	21.197	21.356	-159	21.307	20.827
Afschrijvingskosten	296	298	-2	295	295
Huisvestingskosten	782	791	-9	824	962
Indirecte productiekosten	877	873	4	849	916
Beheerskosten	535	424	112	408	500
Incidentele lasten	84	50	34	-	-
Financiële lasten	39	33	6	42	62
Lasten	29.176	28.636	540	28.758	28.767
Saldo van baten en lasten	-84	-33	-51	1.100	-53
Toevoeging(-) en onttrekking(+) aan reserves	84	-	84	-	-
Resultaat	0	-33	33	1.100	-53

De staat van baten & lasten laat een resultaat zien van nihil. Dit resultaat is € 33.000 beter dan bij het opstellen van de begroting werd verwacht.

Bijlage: verdeling taakvelden

Taakveld 0.4 Overhead

Het onderstaande overzicht laat een weergave zien van het taakveld 0.4 overhead:

(* € 1.000)	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Bruto marge	170	140
Overige opbrengsten	4	316
Incidentele baten	-	317
Waarderingscorrectie deelnemingen	31	10
Baten	205	783
Personeelskosten begeleidend personeel	2.123	1.838
Afschrijvingskosten	24	29
Huisvestingskosten	156	164
Indirecte productiekosten	-	36
Beheerskosten	501	353
Incidentele lasten	17	-
Financiële lasten	4	8
Lasten	2.824	2.428
Saldo van baten en lasten	-2.619	-1.645
Toevoeging(-) en onttrekking(+) aan reserves	17	-
Resultaat	-2.603	-1.645

Als overheadkosten zijn de kosten opgenomen die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Brutomarge :

De brutomarge is een doorbelasting van werkzaamheden aan de deelnemingen.

Personeelskosten begeleiding overhead:

De afdeling Middelen, waaronder Directie, Finance, HRM, Kwaliteit, Administratie, Inkoop en Huisvesting. Daarnaast de managers van de diverse leerwerkafdelingen en de manager van de werkwinkel worden gerekend als overhead.

Afschrijvingskosten:

Dit betreft met name de afschrijving van de gebouwen, daarnaast een gedeelte van de inrichting ten behoeve van de afdeling Middelen.

Huisvestingskosten:

In totaal is 20% van de huisvesting ten behoeve van de overhead, hierbij is gekeken naar oppervlakte en naar kosten met betrekking tot de kantoren.

Indirecte productiekosten:

Alle directe en indirecte productiekosten zijn ten behoeve van het primair proces.

Beheerskosten:

Alle beheerskosten komen ten laste van de overhead.

Resultaatbestemming en vaststelling

Het resultaat over het jaar 2022 is nihil. Dit is inclusief een gemeentelijke bijdrage van € 1.008.000. Dit is lagere gemeentelijke bijdrage dan de € 2.000.000 welke in de meerjarenbegroting is vastgesteld. Het verschil, € 992.000 wordt teruggestort aan de deelnemende gemeenten.

Aldus opgemaakt: 24 maart 2023

Aldus vastgesteld in een bestuursvergadering van de Gemeenschappelijke Regeling Stark op 24 maart 2023

J. Westendorp
Voorzitter

H. Turksma
Secretaris bestuur

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stark

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Stark te Hoogeveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Stark op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder eigen verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 21 januari 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2022.
2. De balans per 31 december 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Stark zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 291.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 14.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 21 januari 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 13 april 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA